

Ljudingenjör i Enhörna forskar kring folkmusik

Ett nytt inslag på årets spelmanstämman på Torekällberget var alla bandspelare i händerna på musikanter i folkdräkt. En av dem som nu arbetar aktivt för att bevara den gamla sörmåländska folkmusiken är Arne Blomberg, Enhörna, civilingenjör på det ljudtekniska området. Han är själv en god musiker på bl. a. nyckelharpa och en samlare av gamla instrument.

Spelmanstämman med högmässa

En Sören Olsson (med skögg), Ingvar Andersson och Bertil Sjöberg musiken vid den danstävling i "gubbstöl" som anordnades på Malma-hed

MALMÖPÅS: under den gångna söndagen hölls spelmanstämman i Malmköping med högmässa i folkton, uppvisning i spelars, färgsprakande festtag genom tätorten och ärtsoppsfest till allmänheten.

En i spetsen lågade man in, där kyrkoherde Lars under ledning av kantor lequist. Spelmännen framrad låtar och Birgitta na, sjöng folkliga sånger. stämman hölls dels uppe-hed, dels nere vid Hem-den, som fick uppleva en

invasion av sällan, kanske aldrig skådat slag. Deltagarna passade på att besöka anläggningen, samlingsarna och fotoutställningen, och medlemmarna i Hemygdssällskapet hade en hektisk dag att servera kaffe till alla sina kunder. Det var en rolig och festlig uppföljning av mid-sommartfirandet, det var alla över-ens om.

Arne Blomberg — som är ordförande i Sörmlands spelmansförbund — har under våren bl. a. hjälpt Märta Ramsten på Sveriges radio att ta vara på traditionsbärarna i den sörmåländska folkmusiken. Sju gamla musikanter har man besökt och gjort inspelningar hos.

En nyhet för Sörmland var den träff för nyckelharpospelare som Arne Blomberg ordnade häromveckan på Nyköpingshus.

★ IDEDEBATT KRING FOLKMUSIKEN

Vid sitt senaste styrelsemöte hade Sörmlands spelmansför-

bund den första egentliga diskussionen inom spelmansrörelsen kring rörelsens målsättning de kommande decennierna.

— Tidigare har spelmännen lärt sig spela på ren familjetradition, säger Arne Blomberg. Nu lär man sig oftast först spela på grund av någon organisations påverkan. Organisationen blir den styrande för hela musikintresset. Det är en helt ny situation som man inom spelmansförbunden inte tagit ställning till än. Men en idédebatt har så smått börjat.

★ "SÖRMLANDSLÄTEN"

På Arne Blombergs initiativ

Arne Blomberg, civilingenjör och folkmusikforskare, vill ge spelmansförbunden en ny och modern profil.

utger nu också Södermanlands Spelmansförbund ett eget medlemsblad — "Sörmlandslåten". Men den är mycket mer än ett medlemsblad med intresse bara för en liten krets.

"Sörmlandslåten" borde rimligtvis vara värdefull läsning för alla som har intresse för sörmåländsk kulturhistoria. Där hittar man porträtt på spelmän, livfulla interiörer och nya uppteckningar av melodier och låtar — samt krumeluriga spelmansminnen med många värdefulla iakttagelser, poesi och galghumor.

Just nu ägnar Arne Blomberg mycket av sin tid åt Spelmansförbundets arkiv:

★ 10.000 LÅTAR I EGET ARKIV

— Arkivet är mycket intressant, säger han. Vi var tidigt ute och köpte verk som nu är svåra att få tag på antikvariskt. Vi har mycket handskrifter — både från Sörmland och Uppland — bl. a. Gustaf Wetters uppteckning av 1.000 låtar. Allt som allt har vi i vårt arkiv mellan 5—10.000 egna låtar.

Tills nu har arkivet funnits hos Katrineholms stadsarkiv. Men vi funderar på att flytta över det till Spelmansförbundets egna lokaler — med arbetsrum — i Katrineholm.

★ "BARA GAMLA SAKER"

Arne Blomberg ordnade den fina utställningen av gamla folkmusik — instrument som visats på Torekällberget — i Strömstedtska husets källare.

— Sedan sekelskiftet har det vuxit upp hembygdsföreningar runt om i Sverige. De var privata från början. Men de har gått bra och så småningom har kommunerna tagit över dem — som t. ex. i fallet Torekällberget.

I allmänhet har man varit mest intresserad av att samla gamla saker, att ordna stilenliga miljöer. Men ingenstans har

...njör och folkmusikforskare, vill ge
...n en ny och modern profil.

utger nu också Södermanlands Spelmansförbund ett eget medlemsblad — "Sörmlandslåten". Men den är mycket mer än ett medlemsblad med intresse bara för en liten krets.

"Sörmlandslåten" borde rimligtvis vara värdefull läsning för alla som har intresse för sörmländsk kulturhistoria. Där hittar man porträtt på spelmän, livfulla interiörer och nya uppteckningar av melodier och låtar — samt krumeluriga spelmannsminnen med många värdefulla iakttagelser, poesi och galghumor.

Just nu ägnar Arne Blomberg mycket av sin tid åt Spelmansförbundets arkiv:

★ 10.000 LÅTAR I EGET ARKIV

— Arkivet är mycket intressant, säger han. Vi var tidigt ute och köpte verk som nu är svåra att få tag på antikvariskt.

Vi har mycket handskrifter — både från Sörmland och Uppland — bl.a. Gustaf Wetters uppteckning av 1.000 låtar. Allt som allt har vi i vårt arkiv mellan 5—10.000 egna låtar.

Tills nu har arkivet funnits hos Katrineholms stadsarkiv. Men vi funderar på att flytta över det till Spelmansförbundets egna lokaler — med arbetsrum — i Katrineholm.

★ "BARA GAMLA SAKER"

Arne Blomberg ordnade den fina utställningen av gamla folkmusik — instrument som visats på Torekällberget — i Strömstedtska husets källare.

— Sedan sekelskiftet har det vuxit upp hembygdsföreningar runt om i Sverige. De var privata från början. Men de har gått bra och så småningom har kommunerna tagit över dem — som t. ex. i fallet Torekällberget.

I allmänhet har man varit mest intresserad av att samla gamla saker, att ordna stillniga miljöer. Men ingenstans har man fått veta vad folk sysslade med som bodde i de fina uppretaurerade miljöerna. — Hur de uppförde sig, vad de åt, vilken musik de tyckte om, vad de dansade — om det får man ingenting veta.

★ SÖRMLÄNSKA POLSKOR

— Nu vill jag försöka introducera en ny sorts program på Torekällberget, säger Arne Blomberg. Jag kommer att göra ett program tillsammans med museiamanuens Kerstin Bergdahl kring sörmländska polskor.

Men vi tänker inte stanna vid att bara använda musik och dans vid direkta uppträdanden. Vi kommer också att använda oss av foto, film, bandinspelningar — ordna en levande, instruktiv utställning med helt abstrakta saker, säger Arne Blomberg. — ung, entusiastisk folkmusikforskare som fått sitt intresse i arv från sin far som på 20-talet spelade med den berömda Jernberg i Uppland.

TEXT: DUKE
BILD: KJELL